

Izveštaj o radu radne grupe za upravljanje predmetima u žalbenom postupku

1. Uvod

Projekat Razvoja Sektora Pravosuđa (u daljem tekstu "PRSP") je u Aneksu 3.2 Interventnog plana, predvidio formiranje Radne grupe za upravljanje predmetima u žalbenom postupku (u daljem tekstu Radna grupa). Cilj ove aktivnosti je unaprijediti sistem upravljanja predmetima između sudova različitih instanci tj. prvostepenih i drugostepenih sudova te vrhovnih sudova oba entiteta. Drugi cilj je da PRSP i sudovi drugog kruga analiziraju slanje spisa i dokumenata između sudova različitih instanci, uvedu i testiraju nove postupke kako bi se unaprijedio cjelokupan proces i postigla veća učinkovitost. Zbog toga je PRSP pažljivo odabrao model sudove za drugi krug koji potpadaju pod jurisdikciju model sudova iz prvog kruga, tako da PRSP može raditi sa sudovima među kojima postoji povezanost u pogledu jurisdikcije kako bi poboljšali upravljanje predmetima u žalbenom procesu. Angažmanom entitetskih vrhovnih sudova, PRSP će unaprijediti prakse upravljanja predmetima koje su uvedene u model sudove u prvom krugu i usavršiti ih kako bi se mogle implementirati na sve sudove prve, druge i treće instance.

U tom smislu PRSP je na sastancima sa model sudovima prikupljao prijedloge svakog suda u vezi sa potencijalnim članovima Radne grupe a što je obuhvatalo sudije i nesudijsko osoblje sudova.

Prilikom odabira članova Radne grupe osoblje PRSP-a je vodio računa da zastupljenost bude takva da članovi radne grupe pokrivaju sudove različitih instanci, preko prvostepenih i drugostepenih sudova pa do vrhovnih sudova oba entiteta te da isti rade sa različitim kategorijama predmeta u različitim sudovima.

Zadatak Radne grupe bio je da identificira koji su to problemi koji usporavaju i usložnjavaju cjelokupan apelacioni proces te da predloži rješenja koja bi taj proces učinila bržim, efikasnijim i učinkovitijim. Takva bi se rješenja jedno vrijeme testirala u našim model sudovima te ukoliko se pokažu učinkovita, PRSP bi predložio da ih VSTV implementira u cijeloj zemlji u smislu donošenja obavezujućih instrukcija te iniciranja eventualne promjene procesnih zakona. U tom smislu i treba posmatrati ovaj izvještaj koji će se po usvajanju dostaviti VSTV-u na dalje postupanje.

2. Sastav radne grupe, teme za diskusiju, održani sastanci

PRSP je na osnovu kriterija navedenih u tački 1. ovog izvještaja te na osnovu prijedloga model sudova osnovao radnu grupu koja se sastojala od sljedećih članova:

1. Zlatko Kulenović, sudija (predmeti upravnih sporova), Vrhovni sud Republike Srpske
2. Zoran Krtalić, sudija (građanski predmeti), Kantonalni sud Mostar
3. Mario Anić, sudija (privredni predmeti), Kantonalni sud Zenica
4. Zlatko Tanović, sudija (krivični sudija, sudija za izvršne i ostavinske predmete), Općinski sud Čapljina

5. Fikreta Čehić, Šef pisarnice Vrhovnog suda Federacije BiH
6. Elvedin Čatić, upisničar, Kantonalni sud Mostar
7. Jakiša Stančić, Šef pisarnice Općinskog suda Mostar
8. Enisa Huskić, upisničar za građanske predmete, Općinski sud Zenica

Na svom prvom sastanku koji je održan dana 11. oktobra 2006. godine u Sarajevu, Radna grupa se složila da se rad organizuje u 2 osnovna pravca i to:

- Identificirati problematične oblasti i iznaći unapređenja u procesu upravljanja spisima u žalbenom postupku i
- Identificirati nedostatke u relevantnim proceduralnim zakonima koji uzrokuju probleme kod upravljanja spisima i kašnjenja u rješavanju predmeta u žalbenom postupku, te predložiti moguća unapređenja.

Slijedom ove metodologije članovi radne grupe identificirali su 10 glavnih problema - stavki čija unapređenja bi vodila naprednijem i efikasnijem žalbenom postupku:

1. Dizajn i način formiranja spisa u prvostepenom predmetu
2. Radnje od trenutka prijema žalbe u prvostepenom sudu
3. Radnje od trenutka prijema predmeta u sudu drugog i trećeg stepena
4. Radnje u sudu prvog stepena koje se izvršavaju od trenutka kada se predmet vrati sa suda višeg stepena
5. Način dodjeljivanja predmeta sudijama
6. Način dostavljanja predmeta iz sudova (poštom, kurirskom službom, putem sudske policije itd.)
7. Audio snimanje sudskih ročišta – izbjegavanje nepotrebnih prekucavanja zapisa
8. Dizajn novog privremenog omota spisa za žalbene predmete
9. Odgovornosti sudova za dostavu sudskih odluka sudovima iz druge stvarne nadležnosti prema odredbama Zakona o parničnom postupku
10. Pravila dostavljanja prema odredbama Zakona o parničnom postupku – nedostaci u postojećem zakonu, predlaganje efikasnijih odredbi
11. Prijedlog izmjene Zakona o upravnim sporovima u smislu da se sudu omogući da direktno od prvostepenog upravnog organa poztažuje potrebne spise predmeta u cilju efikasnijeg procesuiranja predmeta (ova tema je naknadno stavljena na dnevni red Radne grupe)

Radi efikasnijeg rada predložena je sljedeća metodologija rada: Svaki član Radne grupe će u pismenom obliku obraditi jednu od gore navedenih tema a onda će svi članovi radne grupe na zajedničkim sastancima diskutovati o urađenom te se saglasiti oko zaključaka.

Radna grupa održala je ukupno 4 sastanka i to 11.10.2006 u Sarajevu, 27.10.2006 u Mostaru, 10.11.2006 u Banja Luci i 26.01.2007 u Zenici. Dogovoreno je da se održi još jedan sastanak na kojem će članovi Radne grupe usvojiti konačan izvještaj a koji će u formi nacrtu pripremiti pravni savjetnici PRSP-a.

3. Zaključci po temama

3.10. Pravila dostavljanja prema odredbama Zakona o parničnom postupku – nedostaci u postojećem zakonu, predlaganje efikasnijih odredbi

Dostavljanje prema odredbama ZPP-a

Član 345. stav 5 i 6, član 346. stav 2. ZPP-a

1. Problemi u praksi u vezi sa ispunjenjem zahtjeva iz navedenih članova

- Sudija nema efikasnu kontrolu nad dostavljenjem što nepotrebno usporava rad na predmetu
- Sudija nema mogućnost da utvrdi urednost i blagovremenost u dostavljanju
- Nepotrebno se ponavljaju radnje i troškovi
- Član 346 stav 1 predviđa da se dostava smatra izvršenom protekom 15 dana od dana dostavljanja pismenog obavještenja

Zaključak – prijedlog da se brišu stav 5 i 6 člana 345. i stav 2 člana 346. ZPP-a

Član 348. stav 3 ZPP-a

1. Problemi u praksi

- Istovremeno objavljivanje na oglasnoj tabli suda i u dnevnim novinama čime se dupliraju troškovi i resursi
- Nije precizirano od kada teče rok dostave

Zaključak – Izmijeniti odredbu stava 3 člana 348. ZPP-a u smislu da je dovoljno objavljivanje na OTS. Potrebno uskladiti udredbe navedenog stava sa članovima 352. stav 5 i 353. stav 3.

Sistemska prijedlog:

- Da se sudovi iz svojih sredstava ili donacija snabdiju motorima/skuterima (poput onih kakve imaju poštanski dostavljači) i da većinu dostavljanja vrše putem obučениh sudskih dostavljača
- da se formiraju pravna lica registrovana za poslove dostave čiji bi dostavljači bili adekvatno edukovani za tu vrstu posla i gdje bi se samo plaćale uspješne dostave.

Vidjeti priloženi izvještaj sudije Nadire Šibonjić "Dostavljanje prema odredbama Zakona o parničnom postupku"